ԹՎ. ՀԱՅԻ ԹՎԻ 5912 — ՇՈՒՆԻՍ 29/12 ՅՈՒԼԻՍ 1905 — ՀՈՐԻՆԹԱԼԹ Ի — 9 ՃԷՄԱԶԻԼ ԷՎՎԷԼ 1323 — ԹՎ. ՀԱՅԻ ԹՎԻ 5912

درعلیه غلطه ، آره‌وك ، قسطنطنیه اداره‌خانه‌سی

Նամակ կամ ar եւ k գրաւիլիք պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Գալաթիա, Քամանճօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵԼԻՔ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 գր.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փոյտ կ'ընդունուիր, 1 ֆր. դրուշի փոյտը 100 դրուշի հաշուով։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վճարուի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՋ ՈՒ ԶԱԽ

ՕՐԻՆԱԶԱՆՑՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՄԱՍԻՆ

Կեդր. Վարչութիւնը բաւական ուշադրաւ խաւսութեամբ մը վարուեցաւ Իռաւսթոյի առաջնորդական թեկնդրին մէջ։ Տեղւոյն գաւառական վարչութիւնը, օրինական ամէն տեսակէտ առնելով, անպայման օրշմամբ մը պաշտօնէն ըրած էր Առաջնորդ վարդապետը, եւ ապօրինաւորութիւնը այս թեկնդրին մէջ այնքա՛ն ասաղ տրուած էր որ նոյն իսկ քահանայ մը՝ պատրաստի միջոցին չէր ուզած Առաջնորդին անունը լուսառակել։ Օրէնքը միշտ եւ ամէն տեղ օրէնք է. առաջնորդ մը այսօրուան վաղուան հիւրմըն է Վիճակի մը մէջ, բայց օրէնքը մըշտական բարոյական հաստատութիւն մըն է, եւ անհրաժեշտ պէտք կայ որ ամէն տեղ յարգուի ու պահպանուի անվրիպաբար։

Ռուսթոյի Գաւառական Ժողովը պէտք է մտածէր որ ընտրութեան պատասխանատուութիւնը ուղղակի իր վրայ, մասնաւորապէս իր տեղական վրայ կը ծանրանայ։ Եկեղեցի չառ մասին տեղական անձեր կը հաւատան թէ այս վերջինը Պոլսոյ մէջ կատարուած այցելութեան մը տարեւ լանձնարարութիւն կ'ընդունի որպէս Առաջնորդը ընտրելի ներկայացնելու, եւ իր կարգին Ռուսթոյի ժողովականներուն կը լանձնարարէ զոյն։ Ընտրութիւնը կը կատարուի այս կրկնակի լանձնարարութեանց շնորհիւ, առանց որ կասի տանուելու ներկայացուած ընտրելին ո՛չ անցեալը, ո՛չ ալ կարողութեան ու ձեռնհասութեան տարիքը։ Այդ, այս ընտրութիւնը կատարողները այն միւսներն մարդիկն են՝ որոնք. այսօր, իրենց ընտրած եկեղեցականը հրաժարեցնելու փափաքութիւնը մինչեւ հաստատուած օրէնքները տանելով ընելու տարիման տարի կը տանին։ Որո՞ւն է տարկոյն լանցանքը։ Առաջուց ա՛ւելի էր իրենց խելքը։ Թող նախապէս ամէն բան քննէին եւ ըստ այնմ տային իրենց քուէն, այլապէս պատասխանատու չմնալու, եւ վիճակային գործերն ալ բոլորովին չխառնակելու համար։

Շատ ուրիշ կարեւոր երկրորդ տեսակէտ՝ որուն վրայ կ'երեւայ թէ բնաւ չէ խորհիր Ռուսթոյի գաւառային վարչութիւնը, առ թէ ինքը իր պաշտօնը կը պարտի հաստատուն եւ նեւրդոտօրէն պատրիարքարանի օրէնքին։ Ասոնց տեսը՝ ինքը պաշտօնի չէր կրնար տնտնիլ։ Հետեւաբար, իրը այդ օրէնքին շնորհիւ ընտրուած մարմին մը՝ ուրիշ ամէն մարդէ առաջ ինքը պէտք է լարդեր տեսը պատրաստութիւնները, եւ աշխատէր որ տեղերի կերպով գործադրուին տեսնը։ Բայց փոխանակ ասոր՝ ինքը է որ այդ միեւնոյն օրէնքը անտես կ'ընէ, եւ տարկոյ տեսնկ գործի մը համար որուն պատասխանատուութիւնը.—ինչպէս քիչ մը վերը ցոյց տուինք,—բացարձակապէս իրեն կը պատկանի։

Եթէ խնդրին մեկուսացնենք անձերը, եւ միայն իրողութիւնները նկատի տանենք, անխուսափելի կերպով պիտի մղուինք Ռուսթոյի գաւառ. վարչութիւնը տնիրաւ հաշակելու։ Ճիշդ այս է որ ուզեր. Վարչութեան ցոյց տուած պատասխանը խաւսութեան պատճառը։

Թող չկարծուի թէ կեդր. Վարչութիւնը՝ Առաջնորդը պաշտպանելու համար միայն այդքան խաւսութիւն ցոյց տուաւ տեսը հակառակորդներուն նկատմամբ։ Մէջտեղը օրինազանցութիւն մը կար. իր պարտքն էր պատժել այդ օրինազանցութիւնը, որպէս զի դէպ օրինակ չդառնայ։ Անկէ տեղին՝ հարկաւ կրնաք խորհիլ թէ պատճառ մը կար որ օրէնքով ընտրուած մարդիկ այդպէս օրինազանցութեան մղուեր են. պէտք է փնտռել ու երեւան հանել այդ պատճառը, եւ զոյն բառնալ՝ միանգամ ընդ միշտ խնդիրը կարգադրելու համար։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ ԳԻՒՂԱՌՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

ԵՐԱՄԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Աղքատ եւ մանաւանդ կոյր մարդու մը համար, ասոնք անձնական ճիգերով հիմնել դպրոց մը եւ զայն վարել անընդհատ մարզով 27 տարիներ, համեմատաբար աղքատ միջավայրի մը մէջ՝ արդէն իսկ խոսուն փաստն է իր հիմնադիր-Տնօրէնի կամքին եւ տաղանդին։ Իսկ իր վարժարանի ասած կարեւոր արդիւնքը կը համապատասխանէ լեւուի իր ջանքերուն, որոնց մասին լանգիր խօսուած է։

Երամեանի անհատական աշխատանքը, եւ իր հիմնած ու վարած դպրոցը ուրիշներ կը ամէն առարդութիւններէ. կ'ուզէ գնահատել ու քաջալերել այդպիսիները, որոնք բարձր կը բռնեն համայնքին կերպարանքի մակարդակը։

Բայց ամէնէն կենսական է Նիւթական մասնակցութիւնը եւ ապագան Երամեան վարժարանի, եւ որու մասին լուրջ ջանք մը չեղաւ կարծես։ Երամեան վարժարանը՝ այն հաստատութիւններէն է որ չունենալով հաստատուն եկամուտ, իր պիտանեն կը ձեւէ եւ կը չափէ միւս թաղականներու ու պատանական նեւրոսուսութեանց վրայ։ Եւ որովհետեւ կը պատահի որ թաղականները կանոնաւորապէս չեն գանձուիր, ուրեմն դրամ չեղաւ, գործը կը կաղայ եւ մարդ կը տարիպուի իր իսկ ձեռքով քանդել գործը։ Այս տեսակ հարկին առակ կը գտնուիր այս տարի Երամեան լեգ.։ Երկուքը իր տեսակին մէջ նոր չէ Երամեան վարժարանի համար, եւ միշտ այնպէս պիտի ելլայ, նոյն իսկ չէնքի շինութիւնն լեսայ, որովհետեւ այդ հաստատութիւնը ընաւ պատեղատ եկամուտ չունի։ Ուրեմն, Երամեան ոչ միայն այս տարի, այլ յաջորդաբար ամէն տարի պարտաւորուած է ձեռք կարկառել հանրութեան։ Այդ, երբ տա պէտք է, Երամեան լրջութեան մասնակցութիւնը ունի մեծ եւ լարատեւ բարիք մը ըրած չէ՞ր ելլար այս մասին խորհելով քան թէ ձեռնարկելով մեծ չէնքի մը շինութեան։ Ի՞նչ պէտք այդքան մեծ ծախսի եւ որամաշուքներու, երբ չունքի մը համար։ Յայսոյ Երամեան վարժարան 15-16 տարի վարքով կեդրոն տեղի մը մէջ հանգիստ աղաւորուած է եւ կրնայ շարունակել առանկալ։ Շէնքի շինութեամբ ուրիշն այդ 16 օսմ. տարի վարձքն ազատուեցաւ. իսկ 16 օսմ. տարիկն այդ դպրոցի նիւթականը չապահովեր, պիտանեն չի հաստատուիր, իր դիրքուած պարտքերը չի գոցեր եւ պաշտօնաներուն թոշակը չի վճարեր։

Աւելի լաւ չէ՞ր ելլար արդեօք այդ գումարը, ուր ո՞ւ եւ խուզնդան չէր պաշտպաններ դիրենք։

Առաջին պատճառն երկուքն ալ դէպին հետաւորացան ուժգնօրէն, բայց իսկոյն տարի ելան, իրարու կապելով։ Մերուկ մարդուկներու պէս կորոգամակ, ոչառ տարաշրջէն լատանալու, մերթ ընդոստ ընթացքով, մերթ լամբրնթաց։

Այդ մարդիկը փաստաւոր տեսարան մը կը պարդեր իր տարուբերքին մէջ։ Մշուլի մեծ բեկորներ, տարաշնած վէճակի մէջ, օդի ու ջուրի ճնշարիա ցնցումներ, կ'ուսլեին դէսինը։ Ա ոչն ու հողը խարշնկեցի պէս կը բարձրանային օդին մէջ։ Տեղակալ Հպսէն ու իր ընկերը տաւդեցին որ ծովուն ջուրը, տանուաղ երկու-երեք մղան հեռու, մինչեւ իրենց կը հասնէր փուրի պէս, շրթունքներուն վրայ դոլացած ոգեն դատելով։

Փոթորիկին հանդարտած միջոցներուն, շատ կարճատեւ ու հազուադէպ, կանգ կ'առնէին՝ հանգչելու համար։ Այն տաեն տեղակալ Հպսէն կրցին չափ կը ճըլդեր իրենց ուղղութիւնը, նկատի առնելով կարած ճամբաներն։ Ցետոյ նորէն ճամբայ կ'ելլէին։

Բայց փոթորիկը կ'ուզեր նոր գեւերուան ծախսուած եւ տակաւին ծախսուելիք դուսմարով հասութարեր կալուած մը գնել քան զոհել 16 տակիի։

Երկրորդ, ենթադրենք թէ վերջապէս շէնքը շինուեցաւ. բայց Երամեան տարքան երկար եւ տարաբնչ աշխատութեան ներքեւ քիչ լեսոյ պիտի ընկճի ո ժամանակ. ի՞նչ պիտի ըլլայ դպրոցը, ո՞վ պիտի վարե զայն։ Իր զուտկնները հացի պարքը կը մղեն, իսկ պաշտօնէութիւնը. ո՛րքան ալ անձնուէր, ի՞նչ կրնայ ընել առանց պիւտճէի, եթէ ոչ, նոյն ճակատագրին հասանելու քաջութիւն։ Նիւթական զօնդութիւններ պէտք են, որպէս զի Երամեան վարժարանը չմնայուն։

Բայց չորանախանձներէն զատ ոչ ոք կ'ուզէ տեսնել այդ տիպար վերջաւորութիւնը, մարելը այդ կրթարանին՝ այնքան արդիւնաւոր։ Երամեան էք., բաւական բան նշանակութեամբ, լայն խորհով եւ հեռատես մարդ մըն է։ Կրթական գործիք մը որ ամբողջ քառորդ դարէ մը է վեր իր կեանքն ու իր ստացուածքները կը զոհէ իրեն պէս մարդուած անձեր պարտաւորելու, մարմած է Նիւթական չա՞ռ ունի հանգաւուա առաջարկութիւններ, բանականանալով միայն բարոյական մասնիթարութեամբ։ Որովհետեւ տարեկան 20-30 ոսկի Նիւթական վարձատրութեան խնդրն անգամ չելլայ, երբ կը զրկէ ինքզինքը, իր ուսուցիչներու ամսականները վճարելու համար, երբ հարիւրաւոր ձրի աշակերտներ կ'ընդունի, չկրնալով ուսումնատնչ ազաք մերժել։

Երամեան լրջեկանը այսքան ձգձգուելէ լեսոյ կ'ուզէ որ 28 ամեայ թեւակոխէ ունի հաստատուն գեսի մը վրայ։ Նիւթական չէնքը կառուցուելէ լեսոյ պէտք է ապահովել իր Նիւթականը։ Ուրախութեամբ իմացանք որ արդէն Ս. Պատրիարքը լրջեկանի հանդէսը լեսաձգած է սեպտեմբերին, ինչ որ մեզ կը նեղնչէ թէ Պոլսոյ մէջ լուրջ ձեռնարկ մը կ'ելլայ՝ այդ լրջեկանը լոյնդցնելու եւ դպրոցի ապագան հաստատուն հիմերու վրայ դնելու հեռատես կարգադրութեամբ մը։

Գ. ՀԻՒՍԵԱՆ

ԷԼԻԶԷ ՌԸՔԼԻՒ

ԻՐ ՄԱՇՈՒԱՆ ԱՌԹԻՒ

Էլիզէ Ռէքլիւ մեռաւ։ Ասանց լուսումի չէ որ այս յաւուրի լուրը իմացուեցաւ։ Ոչ միայն այն միջավայրերուն մէջ, ուր կը չանգրգռուին գիտական բարձր մարքերու ամէն արտայայտութեանց հանդէպ, այլեւ աւելի ընդարձակ շրջանակներու մէջ՝ ուր մարդկային գործունէութիւնը համակիր ուշադրութիւն մը կը գտնէ, երբ բարութեան վրայ կը հաւատի։ Էլիզէ Ռէքլիւ կոսմոպոլիտ մարդ էր, եւ ոչ մի տիրանդիր։ Հետեւաբար չկայ մէկը որ անկեղծ լորդանք չընծայէ անոր լիւսաւորին։

Հանգարտասիրտ դէմքը մեր եր առաջնակարգ անձնաւորութեանց շարքին մէջ։ Առաքելի այդ դէմքը այնպիսի գեղեցկութիւն ունի, որանք մանրաղէն վերլուծումէ կը խուսափին։ Թէ՛ հատաւոյկով եւ թէ ընդվզող մը կար անոր մէջ։ Նոր ժամանակներու Քրիստոսի մը կը նմաներ քիչ մը, թէեւ ծայրայեղութեան մղող մարդկային արժանապատուութեան դիտակցութիւնը։ Կ'ուզէր որ մարդկային էակը զերծ բարոյական խաչեցեալներէ, ա՛լ միայն անհատական անկախութեան համար, այլ եւ ա՛ռ համոզումով թէ մարդոց եւ իրերու կատարեալ ծանօթացումով կարելի է ձեռք բերել գերագոյն բարութիւն մը։ Այսպէս, գիտութիւնը կրնայ մաքին տալ այն հիանալի ներգործութիւնը, զոր ոչ մէկ կրօնք կրցաւ պարտադրել։ Ոչ միայն վրայ, այլ է մանկենական խաղաղութիւն մը ապահովել մարդկութեան, առանց ո եւ է քինախնդրութեան ապելու համար։

Էլիզէ Ռէքլիւ ուսումնասիրելով երկիրն ու անոր ծոցին մէջ թաքնած բնական ղորութիւնները, շարունակ հետաքրքրելով գիտական ճշմարտութիւնը, մի՞ որիկնակ կերպով գեղեցիկ ու ազնիւ կեանքի մը յոյսը կը տաներ։ Էլիզէ Ռէքլիւ ամէն բան այնքան բարձրէն կը դիտէր որ ամենօրեայ կեանքի դժուարութիւնները կը խուսափէին իր տեսողութենէն եւ մարդկութեան չարչարանքը վրայ դանուող խոշընդոտներուն տակեւ չէր կարող կանգ առնել։ Իր էութեան բովանդակ Թռիչքով՝ գերազանցած էր իր դարաշրջանը։ Մարդոց ամբողջ ութենէն հեռու, իր սիրտը եղաւ բարոյական սիրելիութիւն պարմանները մէջ լարատեւելը։ այպէս չէրբաւ ըմբռնել հիւդ ոյժերը մարդկային ըղձանքներուն, ոչ՞նք չէին համապատասխաններ իր մաքին ու սրտին։

Էլիզէ Ռէքլիւի այդ նկարագիրը առաջ կուգար սա իրողութենէն որ նախնիքներու կիսակոյս դրումը չէր կրնացուած, ուստիպական ճշմարտութիւններու հետ չընծայելով հանդերձ երկար ատենէ ի վեր։ Հակառակ իր կամքին ու առանց իր գիտակցութեան՝ քրիստոնէական ոգին, բաղկացած մարդիկ ամենայն ազնիւ եւ առաջ բարութենէ, կերպով մը եղնոց գիտակցին հզոր ուղղը, անոր լայն երեւակայութեանը առաջ բանալով մարդկային կատարեալ երջանկութեան անդնդները։ Նոր կրօնք մըն էր տարկ, սրրոյ, բարութեան կրօնք մը՝ հիմնուած գիտութեան վրայ։ զոր կը ամբարդեր ալխարին։ Սակայն չէր կամ. տարբ որ ամէն բարութիւն կ'առաջնորդէ կենսական գործի մը։

Թէ ի՞նչ եղաւ այդ զարմանալի մարդուն կեանքը, որուն լորդանք ընծայեցին իր ամէնէն սիրելի հոգատարդներն ալ, թերեւս աւելորդ ելլայ հոս առաջ բերել մանրամասնութեամբ։ 1870ին ծնած Փրանսի մէկ փոքր գիւղին մէջ, ուսումը առաւ Մանթպանի ու Պէրլինի համալսարանին մէջ, ուր իբր ուսուցիչ ունեցաւ Ռիթթերը։ Կեանքի պայքարը մղելու համար ալքառաւ կերպով օժտուած, ուրոպական լեզուներու խոր ծանօթութիւն ունենալով, խայտաբուղեղ կեանքի լորձանքին մէջ եւ դեկա. 2ին տարադրեցաւ երկրէն։ Այդ միջոցին է որ ալխարի պաշտաւաչաւ տարիներով. Ա՛գլեր, Մ. Նոհանդաց, Կեդր. Ամերիկայի մէջ եւ այլուր թանկագին դասնութիւններ ըրաւ, որանք ծնունդ պիտի տային իր ալխարհագրական առաջին ալխատութեանց։ 1871ին լեսոյ Ֆրանսա դարձաւ, Բորդիլ պատրաստման տան զինուոր եղաւ եւ լեսոյ Վէրսալի բանակին կողմէ գերի բռնուեցաւ։ Էլիզէ Ռէքլիւ դարձեալ հեռացաւ։ Նշանաւոր ալխարհագիրը գնաց հաստատուեցաւ Բլարէնս (Զուիցերիա), տարիներ լեսոյ Բարիզ դասնալու համար միայն։ Տասերկու տարի է վեր կը բնակէր Պրիւքսէլ, ուր նոր համալսարանի մը հիմնադրութեան առթիւ միջազգային պատանեան Էլիզէ Ռէքլիւի յորդոր։

Բայց ի՞նչ որ ալ ելլան Էլիզէ Ռէքլիւի ալխատութեան ընդունումները, իրմէ բան մը կը մնայ, որ կը մոռնէ իր սեպհնները, եւ տարկ այն հոգոյ գործն է որ փառաս. բաղխումներու ձայնը, որ մրրիկին միւս ադմանկներուն վրայ կ'աւելնար, դադրեցաւ մեկէն ի մեկ։

—Փա՛ւուանք մը է, ըսաւ տեղակալը, ընկերով տակնին ի վար։ Դառնանք տնոր յարդը։

Ու դէպ ի հարաւակողմ ուղղուեցան։ Բայց այդ կարճ մարդիկ տանելի վառնդ մը կ'ենթարկէին ինքզինքին, եւ երկուքն ալ գիտէին այդպէս ելլալը, առանց իրարու հետ խօսելու։ Արդարեւ, Վիքթորիա կղզիին այն մասը, որուն վրայ կը թափուէին այդ պտուն, որդեն իսկ խոնաւ ընդարձակ միջոցի մը վրայ, երբեմ բաժնելի մէկ վարկեանէն միւսը։ Եթէ ալիքներու բաղխումը աւելի լայնցնէր փորուածքը, հեռաղարիկները անպատճառ պիտի քլուէին լորձանքին հետ։ Բայց չվարանեցան տանք, ու մաքին մէջ խորցան, առանց մասնի հարցնելու թէ ճամբան պիտի դա՞ էնն։

Ի՞նչ մտանկներ կը պաշարէին տեղակալ Հպսէնը։ Այնուհետեւ մինթ կրնա՞ր լուսալ թէ կղզին պիտի դիմադրեր մինչեւ ձմեռ։ Անխուսափելի խզումի մը սկզբնաւորութիւնը չե՞ր ատիկ։ Եթէ Պիլլը-Սթօուի Ադբար Թոմասը, պիտի նպատակը ցուցադրել տալու Միսթեալ Նահանգաց։ Եւ ասկոյն, ա՛լ Ֆրանսայի, ա՛լ Անգլիոյ մէջ էր որ պիտի գործադրուէր ժ.ԺԴարու գիտական եւ դրամանական մանկավարժութեան մեծ լարժէքը։ Դիրմանական երկրին վրայ է որ, պէտք է Զուիցերիական Դերմանիան հասկնայ, պիտի տեսնենք դաստիարակիչ գիտութեան ասպնդարին փուլերը, օժանդակութեամբ, ճշմարիտ է, ժ. ժ. Ռուսոյի որ բնազմատար զարկ մը տուաւ։ Բայց Ռուսոյի տգիտութիւնը Ռէնէ տէրին ինքզինքը դէպի ընելէ առաջ, հոն արդէն երկու մանկավարժական դպրոցներ գտարած էին իրենց գործը եւ ձեւած իրենց դրութիւնը՝ կատարելագոյն ներհակորէն։ Այդ երկու դպրոցներէն ամէնէն հին, Բիհոզ կամ Բիհոդիսդ դպրոցը 1698 թուականին կը բարձրանար, ուր ժողովրդապետ Գրանդ, բնիկ Լիւսդոյ, (1664) Կալի մէջ հիմնեց, Բրաւսիական Սաքսոնիա, օրանաղ մը, Սերպալի մէջ այդ կարգի կանոնաւոր հաստատութեանց առաջինը։ Ուրանոցին քովիկը, որ անգլերար գիմանական միկանարար դեպոյի մը մը ձեռնարկուած էր, ընդհանուր բարձրագոյն կրթարան (gymnase) մը կամ լատինական դպրոց մը։ Սա գաղափարին մեկնելով «Թէ ազան վարթարան է, թեպեսեւ ոչ տնքան, որչափ չափահասը» Բրեդդէտ դպրոցը, մեկուսը միայն կը տեսնէր ազան մէջ, գրաւոնի ներքեւ դնելով բնական լոյսը։ Մայրաքաղաքի կը բաղմապատկէր կրօնական հրահանգները, խիստ կրթութիւն մը կը հաստատէր, ամէնէն ծանր պարագաներու միայն պահելով, ասկոյն, մարմնական պատժերը։ Ամենանի դասակարգերը հեթանոսաբեռն, ուերի ասած էին Հին ու Նոր կատարանները։ Ուսուցումը արտաքսուած էր հոն հարց ու փորձով, կրկնութիւններով, մասնաբաժանման հետ, ձեռագործներու եւ բարոյական դասերու հետ գրաւոր հրահանգներու միութեամբ։ Աշակերտներու եւ Հալի մասէն վրայ կազմուող բազմաթիւ տղաքս վարժարանները համար, տարբերական նոր գործեր շարադրեցին։ Երեսատարդները լաւագոյն բնագիտութեան, մեքենական ատենակները եւ իւրաքանչիւր դպրոցի կից գործարանները կ'առաջնորդէին։ Գիւղերէն վարուած եւ ուսումնասիրուած ինչ ինչ ճիւղեր, նուագ, բնատաբանութիւն, մարդագիտութիւն, շրջադարձ տրուեան, կ'ուսուցանէին Հալի ապատանարանին մէջ եւ անոր կատարին իրապատութեան կիրքը, զոր Ֆրանչի ալխատակիցներէն մէկը, Սէմլերը դասախրակը, մասնաւոր եղանակով մը շարադրելու ձեռնարկեց։ Առաջին «մայր» դպրոցը հիմնուեցաւ Հալի մէջ 1739ին։ Զարս տարի առաջ, առաջին վարժարանացը, կամ ինչպէս ըսինք Դերմանիոյ մէջ, առաջին ուսուցչանոցը ուսումնարանը, Շեդէրէի մէջ հիմնուած էր (1735)։ «Դիտելի է որ, նախնական այդ դպրոցներուն է որ Դերմանիա կը պարտի իր գերակայութիւնը, ուրիշ երկիրներուն վրայ, կ'ըսէ մանկավարժ գիտուն մը, Գ. Շրոյ։ Մինչեւայն տարին, նախանձարդ դպրոց մը, Իւսանիդ դպրոցը, կեղծիներ բանաբերական դպրոցին թափէզը կ'առնէր, Հանովերի մէջ։ Այդ դպրոցին առաջին պտղը, որուն անունը կարծես թէ գուցէ ցերեկական ծաղում մը կը լայնէ, Մադեա կեանքը, ուսումնասիրութեանց իրը հիմ կուտար դասական այն հեղինակները, զորս կը մերժէին Հալի Բիւդիդանները։ Կեղծիներն Իսանիդէ, Հալի դպրոցին լաւին ու բարին դեմ կը դնէր գեղեցիկը, բարեպաշտութեան դեմ կը

երբեք հովը ծավեդերքին վրայ չի նեսար կղզին, քիչ առնէն կորուելու եւ քայքայելու պիտի դասապարաւէր ան։ Ի՞նչ անելի հեռանկար։ Այն տաեն ազատելու ա՛րքան հանանկանութիւն կը մնար կղզիին ընակիչներուն համար։

Սակայն, հովուն հարաւանցերէն պարտաւած ու չանչնաւած այդ երկու կարգի մարդիկը միւս կը լատանային՝ պարտականութեան զգացումն մղուած։

Այսպէս հասան եղերքը այն ընդարձակ անառաին, որ Մէյնլ հրանդանին տանմանին վրայ կը գտնուէր։ Ինդիրը առնոր մէջէն անցնիլ էր, կարելի եղանէն չափ չատ հասնելու համար ծովեղերք։ Ճեսբրը Հպսէն եւ լիսնապտ Լանկ առատին մէջ մտան, ուր կատարեալ մթութիւն կը տիրէր. եղեւինները ու ուրարարները սասկալի ձայներ կը հանէին։ Ամէն ինչ կը ճարճատէր իրենց շուրջը։ Խարտեաշուած ճիւղերը կը մարակէին գանանք, անցած տաեններն,

(Շարունակելի)

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ 113

ՔՔԲԼ ՔԷՔՅ

ԴԷՊԻ ՄՈՒԹՏԱԿՆԵՐՈՒ ԵՐԿԻՐԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԴԻՈՒԿ Է.

ԿՐԱԿ ՄԸ ԵՒ ԱՂԱՂԱԿ ՄԸ

Ժամը տասն էր այդ միջոցին։ Վերջալոյսի լեսին նշոյլներն ալ սկսան նուազիլ, կարծես միւսին մէջ խեղդուած կամ չլնա՞ մեղմելը զարիւ։ Սակայն, տակաւին զգալի կ'ելար ցերեկուան լոյս մը։ Տեղակալը զարիւ հրահանգ, կոմիսարիային հայեցաւ, ուրեմի կատ ը մը պարտանելով անոր մակերեսին վրայ. լեսոյ իր հնգաւորին մէջ լաւ մը ծածկուած, բացի ալքերէն դէպի տակ խոյացաւ, ընկերակցութեամբ լիսնապտին, այն ճամբան

կեդր. Վարչութեան ցոյց տուած պատասխանը խաւսութեան պատճառը։

Թող չկարծուի թէ կեդր. Վարչութիւնը՝ Առաջնորդը պաշտպանելու համար միայն այդքան խաւսութիւն ցոյց տուաւ տեսը հակառակորդներուն նկատմամբ։ Մէջտեղը օրինազանցութիւն մը կար. իր պարտքն էր պատժել այդ օրինազանցութիւնը, որպէս զի դէպ օրինակ չդառնայ։ Անկէ տեղին՝ հարկաւ կրնաք խորհիլ թէ պատճառ մը կար որ օրէնքով ընտրուած մարդիկ այդպէս օրինազանցութեան մղուեր են. պէտք է փնտռել ու երեւան հանել այդ պատճառը, եւ զոյն բառնալ՝ միանգամ ընդ միշտ խնդիրը կարգադրելու համար։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԵՐԱՄԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Աղքատ եւ մանաւանդ կոյր մարդու մը համար, ասոնք անձնական ճիգերով հիմնել դպրոց մը եւ զայն վարել անընդհատ մարզով 27 տարիներ, համեմատաբար աղքատ միջավայրի մը մէջ՝ արդէն իսկ խոսուն փաստն է իր հիմնադիր-Տնօրէնի կամքին եւ տաղանդին։ Իսկ իր վարժարանի ասած կարեւոր արդիւնքը կը համապատասխանէ լեւուի իր ջանքերուն, որոնց մասին լանգիր խօսուած է։

Երամեանի անհատական աշխատանքը, եւ իր հիմնած ու վարած դպրոցը արձանի վրայ են ամէն առարդութիւններէ. կ'ուզէ գնահատել ու քաջալերել այդպիսիները, որոնք բարձր կը բռնեն համայնքին կերպարանքի մակարդակը։

Բայց ամէնէն կենսականն է Նիւթական մասնակցութիւնը եւ ապագան Երամեան վարժարանի, եւ որու մասին լուրջ ջանք մը չեղաւ թերեւս։ Երամեան վարժարանը՝ այն հաստատութիւններէն է որ չունենալով հաստատուն եկամուտ, իր պիտանեն կը ձեւէ եւ կը չափէ միւս թաղականներու ու պատանական նեւրոսուսութեանց վրայ։ Եւ որովհետեւ կը պատահի որ թաղականները կանոնաւորապէս չեն գանձուիր, ուրեմն դրամ չեղաւ, գործը կը կաղայ եւ մարդ կը տարիպուի իր իսկ ձեռքով քանդել գործը։ Այս տեսակ հարկին առակ կը գտնուիր այս տարի Երամեան լեգ.։ Երկուքը իր տեսակին մէջ նոր չէ Երամեան վարժարանի համար, եւ միշտ այնպէս պիտի ելլայ, նոյն իսկ չէնքի շինութիւնն լեսայ, որովհետեւ այդ հաստատութիւնը ընաւ պատեղատ եկամուտ չունի։ Ուրեմն, Երամեան ոչ միայն այս տարի, այլ յաջորդաբար ամէն տարի պարտաւորուած է ձեռք կարկառել հանրութեան։ Այդ, երբ տա պէտք է, Երամեան լրջեկանի մասնակցութիւնը ունի մեծ եւ լարատեւ բարիք մը ըրած չէ՞ր ելլար այս մասին խորհելով քան թէ ձեռնարկելով մեծ չէնքի մը շինութեան։ Ի՞նչ պէտք այդքան մեծ ծախսի եւ որամաշուքներու, չոր չէնքի մը համար։ Յայսոյ Երամեան վարժարան 15-16 տարի վարքով կեդրոն տեղի մը մէջ հանգիստ աղաւորուած է եւ կրնայ շարունակել առանկալ։ Շէնքի շինութեամբ ուրեմն այդ 16 օսմ. տարի վարձքն ազատուեցաւ. իսկ 16 օսմ. տարիկն այդ դպրոցի նիւթականը չապահովեր, պիտանեն չի հաստատուիր, իր դիրքուած պարտքերը չի գոցեր եւ պաշտօնաներուն թոշակը չի վճարեր։

Աւելի լաւ չէ՞ր ելլար արդեօք այդ գումարը, ուր ո՞ւ եւ խուզնդան չէր պաշտպաններ դիրենք։

Առաջին պատճառն երկուքն ալ դէպին հետաւորացան ուժգնօրէն, բայց իսկոյն տարի ելան, իրարու կապելով։ Մերուկ մարդուկներու պէս կորոգամակ, ոչառ տարաշրջէն լատանալու, մերթ ընդոստ ընթացքով, մերթ լամբրնթաց։

Այդ մարդիկը փաստաւոր տեսարան մը կը պարդեր իր տարուբերքին մէջ։ Մշուլի մեծ բեկորներ, տարաշնած վէճակի մէջ, օդի ու ջուրի ճնշարիա ցնցումներ, կ'ուսլեին դէսինը։ Ա ոչն ու հողը խարշնկեցի պէս կը բարձրանային օդին մէջ։ Տեղակալ Հպսէն ու իր ընկերը տաւդեցին որ ծովուն ջուրը, տանուաղ երկու-երեք մղան հեռու, մինչեւ իրենց կը հասնէր փուրի պէս, շրթունքներուն վրայ դոլացած ոգեն դատելով։

Փոթորիկին հանդարտած միջոցներուն, շատ կարճատեւ ու հազուադէպ, կանգ կ'առնէին՝ հանգչելու համար։ Այն տաեն տեղակալ Հպսէն կրցին չափ կը ճըլդեր իրենց ուղղութիւնը, նկատի առնելով կարած ճամբաներն։ Ցետոյ նորէն ճամբայ կ'ելլէին։

Բայց փոթորիկը կ'ուզեր նոր գեւերուան ծախսուած եւ տակաւին ծախսուելիք դուսմարով հասութարեր կալուած մը գնել քան զոհել 16 տակիի։

Երկրորդ, ենթադրենք թէ վերջապէս շէնքը շինուեցաւ. բայց Երամեան տարքան երկար եւ տարաբնչ աշխատութեան ներքեւ քիչ լեսոյ պիտի ընկճի ո ժամանակ. ի՞նչ պիտի ըլլայ դպրոցը, ո՞վ պիտի վարե զայն։ Իր զուտկնները հացի պարքը կը մղեն, իսկ պաշտօնէութիւնը. ո՛րքան ալ անձնուէր, ի՞նչ կրնայ ընել առանց պիւտճէի, եթէ ոչ, նոյն ճակատագրին հասանելու քաջութիւն։ Նիւթական զօնդութիւններ պէտք են, որպէս զի Երամեան վարժարանը չմնայուն։

Բայց չորանախանձներէն զատ ոչ ոք կ'ուզէ տեսնել այդ տիպար վերջաւորութիւնը, մարելը այդ կրթարանին՝ այնքան արդիւնաւոր։ Երամեան էք., բաւական բան նշանակութեամբ, լայն խորհով եւ հեռատես մարդ մըն է։ Կրթական գործիք մը որ ամբողջ քառորդ դարէ մը է վեր իր կեանքն ու իր ստացուածքները կը զոհէ իրեն պէս մարդուած անձեր պարտաւորելու, մարմած է Նիւթական չա՞ռ ունի հանգաւուա առաջարկութիւններ, բանականանալով միայն բարոյական մասնիթարութեամբ։ Որովհետեւ տարեկան 20-30 ոսկի Նիւթական վարձատրութեան խնդրն անգամ չելլայ, երբ կը զրկէ ինքզինքը, իր ուսուցիչներու ամսականները վճարելու համար, երբ հարիւրաւոր ձրի աշակերտներ կ'ընդունի, չկրնալով ուսումնատնչ ազաք մերժել։

Երամեան լրջեկանը այսքան ձգձգուելէ լեսոյ կ'ուզէ որ 28 ամեայ թեւակոխէ ունի հաստատուն գեսի մը վրայ։ Նիւթական չէնքը կառուցուելէ լեսոյ պէտք է ապահովել իր Նիւթականը։ Ուրախութեամբ իմացանք որ արդէն Ս. Պատրիարքը լրջեկանի հանդէսը լեսաձգած է սեպտեմբերին, ինչ որ մեզ կը նեղնչէ թէ Պոլսոյ մէջ լուրջ ձեռնարկ մը կ'ելլայ՝ այդ լրջեկանը լոյնդցնելու եւ դպրոցի ապագան հաստատուն հիմերու վրայ դնելու հեռատես կարգադրութեամբ մը։

Գ. ՀԻՒՍԵԱՆ

ԷԼԻԶԷ ՌԸՔԼԻՒ

ԻՐ ՄԱՇՈՒԱՆ ԱՌԹԻՒ

Էլիզէ Ռէքլիւ մեռա

դնէր ճնաակը։ Գիտութիւնը սարքուած էր վարդապետներէն։ Ամէն ինչ կը նեղէին անոր՝ որ հաւատարակս կը հաստատէր Կիպրոսի, Դնմոնիկէի, Հին լեղունները յարդելի էին, գիտութիւնը անցողական միայն կ'ուսուցուէր, ինչպէս Միջոցներու քով։ Բայց հոգեւոր իրենց՝ հնագիտութեան համար ունեցած նոթերնարութեան, կեղծիքի Իմանիդ.ները չատ լաւ կը հասկնային թէ դասական կիրառութիւնը ամէն մարդու չէր յարմարիր։ Անոնք փոփոխեցան ուսումնարարութիւնները տիպեռ մը կարգադրել որ, երիտասարդներու երեք դասակարգերու կարելի ըլլար պատանիներ, նախ տանց որ կը հասնանէին գիտութեան, եւ ապա անոնց որ կը հաւիրէին հասարակաց պաշտօնեներու եւ վերջապէս տանց որ, որոնք ունէին բազմաթիւ են, կը պատրաստէին տրաւեանեներու եւ տրհանութեան։ Բայց որպիսեան այդ երիտասարդ ծրագրին կատարելութիւնը դժուար կ'երեւէր, անոր պակասը լեցուցին մասնաւոր դպրոցներով, որոնց դլխաւոր թերութիւնն էր անհաւասար մասնագիտին զոյութիւն։ Վերջապէս դասական եւ իմանիդ. դպրոցը, վերջինիներուն արձագանգի մը պէս, ժն. դարու մէջ ձեր մը հիմնաւորութիւն կը ներկայացնէր, մինչդեռ. Բիւզանդ. դարուց, նախնեաց Լուսաբանութեան եւանդներն ու լոյս մարդի լոյսերդող ոգեւոր ու թեան ուղղութեամբ կը վարուէր։

Թարգմ. Մ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

(Շարունակելի)

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Զինուորական զօրաշարժութիւնները.— Դիւանագիտական կացութիւնը.— Գորեալի մէջ.—Գերման զինուորականի մը կարծիքը։

Վիեննա, 8 յուլիս.— Ինչպէս քանի անգամ ծանուցուցաք, հիմա զինադադարը անհաւանական կ'երեւայ, քանի որ Ճապոնները յայտարարեցին թէ Գրասմատիւնները պիտի չդադրէցնեն մինչեւ որ չդիմեան Ռուսիոյ պայմանները։ Ճակատամարտները նորէն սկսան եւ հիմա Մուքդենէն առաջ եղածին ուելի բուռն դիրքով կը կատարուին։ Ճակատամարտները, ինչպէս կը ծանուցանեն հեռագրատները զարհուրելիութիւններ, զանազան տեղեր կը կատարուին՝ Թիլ-Լինդէն դէպ ի առաջ, Բիրլիի կողմերը, Թաւմէնի ուղիներուն վրայ, Բուրեալի սանմանագլուխին վրայ եւ դէպ ի Վաթիվոսթոք։ Հիմակ ալ Սախալինի մէջ է որ զլիաւոր գործողութիւնները կը կատարուին։

—Եւրոպական լրագիրներուն թղթակիցները կը ծանուցանեն թէ Վլատիվոստոք մասնաւոր պիտի պաշարուի եւ թէ Ճապոնները դիրաւ պիտի գրաւեն նոյն տեղը, սակայն կարդ մը թղթակիցներ ալ կ'ըսեն թէ պաշարումը երկար պիտի տեւէ եւ դժուար պիտի ըլլայ։ Նաեւ թէ այն զանազան կէտերուն վրայ, ուր հակառակորդները հիման մէջ են, պարբերը ծանր պիտի ըլլայ եւ դանդաղ։ Մարքիսի սանմանագլուխին վրայ է միայն որ Ռուսները չեն կրնար դիմադրել եւ Ճապոնները յաղթութիւն կ'ունենան։ Գալով Սուչոս կղզիի գիտին, Բիրլիէն մինչեւ Գոսուեի եւ նոյն իսկ մինչեւ Խարպին, Լինիեվիչ զորավարը զօրաւոր ամրութիւններ չինած է՝ մեծ հրուանգներ պատասխանելու Ճապոնացիներուն։

—Հաղորդութիւնը միշտ անբարկրայ կ'երեւայ։ Ռուսիոյ կառավարական շրջանակներուն մէջ, կ'ըսեն հերոսական լրագիրներ. Թղթակիցներ, հայրենական պարմանները մասին զիրաւորութիւններ մեղմացած են։ Քանի մը թղթակիցներ նոյն իսկ կը ծանուցանեն թէ ռուս կառավարութիւնը տրամադիր է զիջողութիւններ բնել Սախալինի եւ Ճապոնի կողմէ պահանջուելիք պատերազմական տուգանքին նկատմամբ։

—Ճապոնցի պաշտօնական հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ իրական ճակատամարտ մը կատարուեր է Թաւմէնի ոլ ուղիներին վրայ։ Ռուսական չորս հարիւր հեծեալազօրքեր, թիւնաօթներով, դէպ ի հարաւ յառաջեր են հետաքրքրութիւն մը կատարելու համար, սակայն Ճապոնները լարձակում մը կատարեր եւ զանոնք եւ մեր մեր են, մեծ կորուստներ պատճառելով Ռուսերուն։ Այդ միջոցին ճապոնցիներ ուրիշ զօրախումբ մը մեծ չլլան մը կը կատարեր, Ռուսերուն նահանջի գիծը կարել չանելու համար։ Ճապոնցիներ նոյն զորամասերը իր այդ շարժումին մէջ ռուսական հետեւակներու խումբի մը հանդիպելով, զայն դէպ ի հիւսիս եւ մղեր է։ Այդ կողմն ալ երկու հակառակորդները տեղեր բաղմաթիւ զինուոր չուներին, թէեւ հեռագիր մը ծանուց թէ այդ երկու մեծ ճակատամարտ մը տեղի ունեցաւ։ Ռուսերուն ամրոցներուն մասին ոչ մէկ նոր լուր կայ։ Ռուսերուն ամրոցներուն մասին ոչ մէկ նոր լուր կայ։ Ռուսերուն ամրոցներուն մասին ոչ մէկ նոր լուր կայ։

Գերմանական զինուորական գրասենեակի մը կարծիքով՝ Ռուսերուն ամրոցներուն մասին ոչ մէկ նոր լուր կայ։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ. — Իւլիսի առաջին ասլիման որուեցաւ Մուշի գաւառին կառավարիչ Հիւսնի պէյի։

—Դասավորի Նահանգին Կուսինա գաւառակի գայմագամ անուանուեցաւ Սըվալի Նահանգին Ելնի Խան գաւառակին գայմագամ Սալիա պէյ, որուան յաջորդեց Միլիթի չրէանուտրա եւ Այաշի կանոնավորութեան հետեւողի պաշտօնեայ Բէքիր էֆ.։

—Առաջին կարգի Մէճիճիէ պատուոյ նշան որուեցաւ Եէմէն գանձուղ Ֆէրիդ Անվա Հիքմէթ փաշային։ Զարբրդ կարգի Օսմանլէ՝ բժշկական երկրորդական վարժարանին գերմանիերէնի ուսուցիչ Զալոսէն Շեֆաքէր էֆ.։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ —Վեհ. Սալիհանը իմանալով Սեւ Մալի նեղուցին թնդանօթաձիգ դիւրերներու Դ. վալային հաղորդեցաւ Պանդլը Հանի Ալի Փաշազատէ Շեվքէթ պէյի մոտը, հրամայեց անոր ընտրելու ըստ օրինի լուսցուելիք ամսաթաշակին կրկինը տեսնելու եւ միանգամայն դրամական պարգեւ մը ալ՝ իբրեւ վարձատրութիւն մը վարձանելին հաւատարմական ու գովելի ծառայութեանց։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՍԵՐԲԻՈՅ մէջեւ վերանորոգուելիք առեւտրական դաշնադրութեան համար կազմուած յանձնաժողովը երէկ ալ գումարուեցաւ Հասան Ֆէհմի փաշայի նախագահութեամբ եւ այդ խնդրոյն նկատմամբ կարգ մը տեղեկութիւններ ուղղեց մաքսային վերատեսչութենէն եւ առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութենէն։

—Արտաքին գործոց նախարարութիւնը գրեց մաքսային վերատեսչութեան որ անցեալ տարի Թուրքիոյ եւ Սերպիոյ միջեւ կատարուած առեւտրական փոխանակութենց մէջ վճարագրութիւնը պատրաստելով դրէ։ Այդ վճարագրութիւնը իբրեւ հիմ պիտի ծառայէ Թուրքիոյ եւ Սերպիոյ միջեւ վերանորոգուելիք առեւտրական դաշնադրութեան։

ԿՈՁԻՐՈՒՆ ԵՒ ՆՈՒ–ՀԱՄԲԵՐՈՒՆ վարժարանին հոգատարութեան համար կազմուած յանձնաժողովը իր տեղեկագրին մէջ առաջարկեց որ այդ վարժարանը Դարաջիլի Անը Գաւէմ Թաղը հաստատուի։ Այդ տեղեկագրին մէջ նաեւ ցոյց տրուած են վարժարանին ծախքերուն լուսաբանող հաշուները։

ՀԱՆԲԵՐՈՒՆ ԿԱՆՈՆԱԴԻՐԸ.— Գեղական Խորհուրդին քաղաքային ճիւղին մէջ, երէկ, խորհրդակցութիւններ կատարուեցան հանքերու կանոնագրին մէկ քանի յօդուածները քննելու համար։ Մանաւոր հրաւէրով ներկայ գտնուեցաւ նաեւ Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդական Գաբրիել էֆ. Նորատունկեան, որուն կարծիքը առնուեցաւ։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ՈՒ ԹՂԹԱՍԱՐԱԿԱՆ ԳԱՑՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.— Մանուսկացաւ թէ օսմ. կառավարութեան եւ պուլկար իշխանապետութեան միջեւ հեռագրական ու թղթատարական պայմանագրութիւնը կնքելու համար կազմուած յանձնաժողովը ուղարկած է իր խորհրդակցութիւնները։ Այդ պայմանագրութեան շրջանաւոր արտաքին դրութիւններէն մէկն ալ կը վերաբերի հեռագրական ծախքերու դեղչուելուն։

ԲԺԻՇԿՆԵՐԸ.— Զեռնոտ պաշտօնատրոյ, եղած հարցումի մը պատասխանելով, ծանոյց թէ երբ առանց վկայական բժշկութիւն ընող եւ կամ անոր մէկ ճիւղովը զբաղող անձ մը չտայ դրամական տուգանքը վճարել, դատարանի վճռով պէտք եղածը գործադրուի։

ՊՈՒԼԿԱՐ կառավարութիւնը որոշեց տասը հազար զինուորներ տրամակել, հունձքերու եղանակին մէջ իրենց ընտանիքներուն օգնելու համար։

ՖՐԱՆՍԱԳԻ դեսպանատան գործակատար Գ. Գ.-ը, ուրբաթ օրը, լուսնի 1/14 Ֆրանսայի ազգին տօնին առթիւ, շնորհաւորական ընդունելութիւն մը պիտի կատարէ Բերայի դեսպանատան մէջ։

Պէլճիկայի ազգին 75-դ տարեդարձին առթիւ, շաբաթ օրը, Բէրա Բիլէրի մէջ դեսպան Տիւզելէ կոմսին նախագահութեամբ տեղան մը պիտի տրուի, որուն ներկայ պիտի գտնուի Կ. Պոլսոյ պելճիական գաղութականութիւնը.

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ դեսպանը որ ուղղակուրդով բացակայ կը գտնուի, ուրբաթ օրը Կ. Պոլիս պիտի դառնայ։

ՕՍՄ. ՊԱՆԲՍՅԻՆ Տնօրէններէն Բանէրի պէյ, երէկ, Բարիզ ուղեւորեցաւ Բէնօթէնէնի ճանապարհով։

ԽՈՋԱԼ.— Պուլսոյի նահանգին մէջ մինչեւ լուսնի 25ի շաբաթ իրիկունը մէկ ու կէս միլիոն թաց խոզի ծախսուած է։ Առաջանները եւ դ ումները ոչնչութեամբ կը շարունակուին։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ մէջ, լուսնի 25ի շաբաթ օրը յանկարծակի փոթորիկ մը ծագելով թէ՛ ցորեկն եւ թէ գիշերը կարկուտ եւ հեղեղումներ անձրեւ տեղացեր է։ Բոլոր ալիները ու պարտէզները ուերակ դարձեր են կարկուտէն։ Փոքրիկները շղղուելով թրամվայներու երթեւեկութիւնը դադրեր է։ Տուներու գլուխները ողողուեր են։ Թրամվայի մթերատոցին մօտ կամուրջ մը, ալճարան մը եւ ճաշարան մը եւ առղուար մը հեղեղներէն քշուեր են։ Ճալոթրանին մէջ կին մը խեղդուեր, սակայն հետո գտնուած ապան ծառի մը կուռելով ազատուեր է։ Կարկուտը նահանդին զանազան մասերուն մէջ ալ վնասեր է հաւանաբար։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ մէջ երկուշաբթի օրը ժամասթաթ մեռած մարդու մը դիակը գտնուեր է։

ԵՐԶՐՈՒՄԷՆ լուսնի 23 թուականով կը գրեն թէ նահանգին մէջ տեղացած անձրեւներուն հետեւանքով հունձքերը առատ պիտի ըլլան։

ԳԷՐԴԷՒԼԻՍԷՅի կառավարիչ Ղալիպ փաշայի ջանքերով տեղւոյն թաղապետութեան պարտէզին մէջ դպրոցական հանդէս մը տարքաւեր է ի նպաստ իրաւ. լոյն, պուլկար եւ հրեայ օրբ ու աղքատ աղոց դասատարութեան։ Ներկայ գտնուող վարժարանի աշակերտները եւ ժողովուրդը բարեմաղթութիւններ ըրեր են Վեհ. Սալթանին համար։

ՐՈՒՄԷԼԻի նահանգաց ընդհանուր քննիչ Հիւսէյին Հիլմի փաշա որ Ֆլորինայէն Մանաստիր վերադարձած է, տեղեկացած է ձեռնհաս պաշտօնատարին թէ նոյն նահանգին մէջ կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ, եւ ամէն ոք իր անձնական գործերուն կը զբաղի։

ՀԱՆՐԱՑԻՆ ՊԱՐՏՔԻ վարչութեան տարուան հասոյթը հարիւր լիսուն հազար սակի ուելի է, ինչ որ տրդենք է նոյն վարչութեան կողմէ ձեռք առնուած խնայեալ միջոցներու։

ՊՈԼՍՈՅ Թղթատարական Տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ թէ Տիրզէի եւ Պոլսի Թղթատարական պաշտօնեաները, շաբաթ օրերը Կ. Պոլսէն կեդրոնի ճամբով քան առաջուան դրկուելու պայմանով, ամէն վերջը փոխանակ երեքշաբթի, հինգշաբթի առաւօտները Առա Բազարի ճամբով պիտի դրկուի, վասնզի սկսեալ։

ԲԵՐԱ, Գալատարանը փոքրիկ անակնկիանը, հանդէսներու Միքայել էֆ. Ցանդրեանի սենեկան առնը, փողոցը ընդարձակելու համար վար առնուելով, պէտք եղած փոխարինութիւնը պիտի ըլլայ։

ԵՐԷԿ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.— Երէկ գիշեր ժամ 5ին Պոլիս, Մահմուտ Փաշայի մզկիթին բակին մէջ, տաղաւոր մը տրեցաւ։

ԳԱՏԷՐԻՆԻՆ ՀՐԴԵՀԸ.— Իգտամ գ'ըսե թէ սարիկանութիւնը իմանալով որ առջի գիշերը Թասքիզլի մէջ ծագած հրդեհը, որ Գոփմանեան Պողոս էֆ.ի տունը տրեցաւ, դիտմամբ ձգուած է, Արլակ ու Եան տան երկու տներ ձերբակալեր է։ Քննութիւնները առաջ կը տարուին։

ԶԻՆԶԻՔՃԻ փողոցին մէջ Մահնոս տանուն հանրակենդ մը տանը մէջ տեսր հանանի՝ Ռիֆաթ, գաղտնը կոտրելով երեք տղէական ոսկի յափշտակեր։ Մահնոս իմանալով ուզեց բանէ դուրս, բայց Ռիֆաթ կնոջ տէրը վիրաւորելով փախաւ։ Ռիֆաթ նոյն պահուն ձերբակալուեցաւ։

ԳԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Քաղաքական ժողովը գումարուեցաւ այս առաւօտ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պարիրեանի։ Ներկայ էին, Տիգրան էֆ. Սաւաֆեան, Մինրան էֆ. Սէրեան, Մկրտիչ էֆ. Եասան, Սեպուհ էֆ. Տէր Ներսէսեան, Սեպուհ էֆ. Տէմիրճիպաշեան։ Ժողովը օրակարգին վրայ զբաղուած կարգ մը լրագրական խնդիրներ քննեցաւ։ Ապա Ս. Պարիրեանի նուիրած էին Ս. Առաքելոյ վանքը նամակ վերայ բանուած, նոյն իսկ իրենց ձեռքով։ Նպատակը յանձնաժողովը, որուն ներկայացուած էր Պալատեանը, գան մնաց թէ՝ որքերու երթալու հարցերուն մէջ ունեցած լուսաբանութենէն եւ որոշեց նպատակ գումար մը դրկել ի քաղաքութիւն։ — Ս. Պարիրեանի կողմէ Զէյթունի Կաթողիկէ. Տեղապահ Տ. Նեստոր Վ.ի քաղաքական գիր մը ուղղուեցաւ իր պաշտօնին ձեռնարկելուն առթիւ եւ յանձնարարուեցաւ որ Զէյթունի ու չրլանկոյեց նպատակով դպրոցներու կրթական գործոց մասին իր հոգաբարութիւնը շարունակէ։ — Նպատակ յանձնաժողովը պաշտօն յանձնած էր Պերայի վանուց ատուչ Տ. Սարգիս Վ.ի եւ Կիւլպենկեան Ճեմարանէս էֆ.ի դիմել տեղւոյն գերմանական օրանոցի տեսչութեան եւ պահանջել այս տարուան չորեքշաբաթ 13 սրբազանները, որպէս զի իրենց ծննդավայրերը դրկուին։ Այս մասին Պերայի հոսած տեղեկութիւններ կը ծանուցանեն թէ բանակցութիւններ կատարուած են Ս/բանոցի տեսչութեան հետ եւ թէեւ 9 չրլանուարտները լանձնելու խոստում առնուած է, բայց բանտարկեալ կը պնդեն որ մինչ 4 չրլանուարտներն ալ լանձնուին եւ օտարներու ծառայութեան չտրուին, ինչպէս լսուեր է։

—Մարսիլիոյ հոգեւոր հովիւ Տ. Յովհան ուսագ քն. Մանդակունի Շուշու գացեր է ուրկէ վառնալի համար Գալիա գալու մասնաբերելու ունենալը գրով մը լրատած է Ս. Պարիրեանի։

—Հայ տղէկ մը երէկ Ֆէնէրի Յունաց Պարիարքարանը դիմեց՝ օրթոդոքսութիւնը ընդունելու համար։ Այդ տղէկը լոյն երիտասարդի մը հետ պիտի մասնանուն։

—Օրթոգէրի աւագերէց Տ. Սահակ Ա. քահանայ Տէր Սարգիսեան իւրոյ քնծայեց կրօնական նոր դասագիրք մը՝ Catechisme անուն եւ Բնութիւն էմ Ս. Գիրք եւ Գիտութիւնք անուն, մասնաւորապէս երկրորդական վարժարանաց գործածութեան լուսաւոր, բայց ընդհանուր կերպով նպատակ ունենալով։ Նիւթապէս եւ տեղագրի գաղափարներով ազատուած երիտասարդները զգուշացնել հոգեկան մոլորութիւններէ։ Հեռուապէս, դպրոցներեն դուրս ալ օգտակարապէս կարդացուելու արժանի երկասիրութիւն մըն է այս գիրքը, որ կ'աւելնայ Տ. Սահակ Ա. քահանայի կրօնական հմայից հեղինակութենց ու դասագիրքերու շարքին վրայ։ Գինն է 6 դրչ. եւ կը գտնուի բոլոր հայ դրավաճառներուն քով։ 3—3

Այսօրուան Հեռագիրներ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՊԷՐԼԻՆ, 11 լուլիս.— Թագաւորն կը հեռագրեն Լոռալ Անցայկերի.— Սոխալիի դրուագը պաշտօնապէս ծանուցուեցաւ սա մանրամասնութիւններով.— Ռուսերը, Բարսաքովաքէն հեռանալէ առաջ, գրեթէ ամբողջովին ոչնչեցին գրեթէ ամբողջովին ոչնչեցին։ Իրենց նահանջի դիրքերէն ուր մղան հեռուն քաշուեցան։ Ռուսերը Բարսաքովաքի մէջ մեծ ընդդիմութիւն մը չերին։ Ճարտարները լայնդեցան դրուել չորս թնդանօթ եւ ամէն տեսակէ զանազան մթերքներ։ Ճարտարները կը լայտարարեն թէ կորուստ չեն ունեցան։ Ճարտարական դեր-ծովակալին տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ ճարտարական նաւատորմիղը լուլիս 7ին Սոխալիի ջուրերը մտաներ է, ուր կարճաւոր հանգիստ մը կատարելէ հոգը, բոլոր փոխադրանաւերը, նաւատորմիղն մէկ մասին հետ, նաւաշներ ցամաք հանեցին դուրս։ Նախապէս այդ նպատակով արուած դիրքը։ Ռուսական մարդակոյտերը ոչնչ բան կրակ մը տեղացնել ճարտարական նաւերու դէմ, որոնք հետազօտութեան մասնակցած էին, բայց այս վերջինները չվնասուեցան։ Հետեւեալ օրը երեք յաջորդակ եր եւ երկու թարթիլատոյներ մասնակցած էին։ Ռուսերը ամենայն գործունէութեամբ դարձեալ դիրքերու։ Ռուսական փոխադրանաւերը մեծ թիւ մարդ կը պատճառէ ճարտարի։ Իրաւունքի չէնանկեցաւ մէջ այդ պարագան նպատաւոր բան մըն է հայաստանեան բանակցութեանց համար։

ԹՈՒՐՈ.— (Պատասխան).— Բանակցութիւն դեր-ծովակալը կը տեղեկացէ թէ երեքս յանձնարարեր ու չորս թարթիլատոյներ, զինուորներ կրող փոխադրանաւերու հետ, Բարսաքովաքէն ճամբայ ելեր են դէպի Նոթարս հրաւէրանը, որուն չրլանկոյը գրաւեր են, զոյն ամրակոնել եւ հոն զինուոր ցամաք հանել եր։

ԼՈՆՏՈՆ.—Թագուհին կը հեռագրեն թէ, ամրակոնութիւնն եր, ճարտարները ցամաք ելեր են Նոթարս հրաւէրանը։

ԲԵՌԵՐՍԲՈՒՐԻ.—Կայզ-Յուլիէն լուլիս 12 թուականով հեռաւորը կը հեռագրեն ասս գործակալութեան.—«Ճարտարները կը շարունակեն հետազօտ թիւններ կատարել Ռուսերուն ձախ կողին վերայ։ Յուլիս 9ին ճարտարական երկու գաստարակներ մօտեցան Զիմիոցիի ասուտական դիրքերուն։ Անոնք կարգ մը ընդհանրութիւններ եր, ճարտարներ եր քաջալերեցան։ Վերջերս, Խոզանեան կողմէ կատարուած հետազօտութեան մը պատեն, Ռուսերը գերի բանեցին վիրաւոր հինգ ճարտարներ, որոնց մէկը՝ ոտ։»

ԲԱՐԻԶ.—Բեդերատուրկին կը հեռագրեն թէ բարձրատեղեան անձնաւորութիւններէ կազմուած Խորհուրդ մը, Նիքոլայ կայսեր նախագահութեամբ, ընդուներ է հաշտութեան կնքման կարելիութիւնը, առանց, ոսկոյն, պատերազմի առաջարկի։

—Նիքոլայ կայսրը ընդունեց Մուրավիէվ կոմսը, որուն հաղորդեց իր հրահանգները՝ հաշտութեան բանակցութենց մասին։ Ռուսական առաջին պատասխանը լուլիս 19ին Շերպուրէն չէ հասնիր պիտի հասի, Ամերիկա ուղեւորելու համար։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ճարտարի կատարութիւնը մանուկ Զինու պահանջումը՝ հաշտութեան բանակցութենց մասնակցելու համար։

ԲԱՐԻԶ.—Բեդերատուրկին կը հեռագրեն թէ բարձր չրլանկոյերու մէջ թէեւ կը փափաքին որ Ուսուրիի մէջ կատարուելիք հաշտութեան բանակցութիւնները լսուին, ոսկոյն վերջացներ ալ կան թէ մի գուցէ ճարտարի պահանջումները չառ խոտ եւ անհամաձայնութեան ելլան Ռուսիոյ արժանապատուութեան, որովհետ՝ ելլայ չարունակել պատերազմը։

(Մեր հեռագիրները եւ ուրիշ կարեւոր հեռագիրներ հրատարակուած են այսօրուան մեր Գիշերուան Հեռագիրներուն մէջ։)

ՎԻԵՆՆԱ.— Լոնտոնէն կը հեռագրեն թէ Անգլիոյ Եւրոպ. Ժողովին մէջ զաղթականներու օրինագիծին վրայ վիճաբանութիւն կատարուած պահուն, երեսփոխան Պիք խիստ կարեւոր ծրագիր մը մատուցեր է՝ առաջարկելով որ Անգլիա մուտքը արգելուի այն ամէն օտարականի, որ իր բնակութիւնը կ'ուզէ Մանչեսթրի մէջ հաստատել երօնական եւ ծիսական խնդիրներու պատճառով։ Պ. Պալֆուր դէմ խօսեր է այդ ծրագրին, բայց վերջապէս խոստացեր է խնդիրը նորէն ուսումնասիրել ապագային համար։

ՊՐԻՍԹ (Ֆրանսա).— Նաւահանգիստի վերատեսչութեան պաշտօնատունին մէջ, այսօր, հարիւր հոգենոց տեղան մը տրուեցաւ՝ անգլիական նաւաբաժին պատերուն ի պատիւ. առանց երեկ ժամանած էին նոյն նաւատանդիստը։ Շատ

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆԿԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

11,000,000 օսմ. ոսկի կամ 250,000,000 ֆրանկ դրամագլուխով

ԿԵՆԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Եէնի Ճամի
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ՝ Բէրա, Շիտալ Ճամբան Թ. 347

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԲԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Ատանա, Սամսուն, Այնթապ, Աֆիոն-Գարահիսար, Հալեպ, Աղեքսանդրիա, Էմիրեանէ, Ենկիւրի, Պալատա, Պարա, Պէյրութ, Գրուսա, Դիարբէքիր, Բալա, Տէրսէ Ազամ, Իսկիշէհիր, Երուսաղէմ, Դամասկոս, Գոչիա, Լատնոգա, Լիմասոլ, Գոհիրէ, Մէրսին, Միտիլի, Մանասպէր, Նիքոսիա, Ուշաք, Բորդ-Սաիտ, Սկուտարի, Սամսուն, Սրվաղ, Իզմիր, Տրապիզոն, Սուրիական Տրիպոլիս եւ Սկիւտարի։

Որոշուած պայմանամամով կամ ընթացիկ հաշուի (գանթ-գարան) փոխանակութիւն կ'ընէ, արժեթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (բիլիցա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը գեղչէ։ Թուղթիայ եւ օտար երկիրներու դրամագրքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ եւ հեռագրական օրինակներ կուտայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժեթուղթեր եւ արժեքաւոր առարկաներ կ'ընդունի եւ կը պահէ։

Թուղթիայ եւ արտասահմանի մէջ կրաւոնները եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, ամենայն հրամաններ կը գործադրէ, զանազան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ եւ կը ծախէ։

Օսմ. Կայս. Պանքան իրը ուսանդ կ'ընդունի, պահպանման փոքր վճարքի մը փոխարէն, ամէն տեսակ արժեթուղթեր՝ օսմանեան կամ օտար, ոսկեանաքան կամ կրեդիտ։ Արժեթուղթերը կը պահուին Զեյթնատ տարեմուտներու մէջ՝ հատատուած մասնաւորապէս չենուած նկուղներու մէջ (դէնթով եւ մանրանաքան ամրացումով), որոնք կատարեալ ապահովութիւն կ'ընծայեն։ Ընդունիչներ մը կը լանձնէ, որուն մէջ նշանակուած են վճարահանութեանց մէջ եկած թիւերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան պաշտօնապէս կը գանձէ, առանց միջնորդի, ուսանդ արժեթուղթերուն կուպոնները, Կ. Պոլսոյ մէջ վճարելի։ Աշխատանքի մէջ գանձելի կուպոնները համար լոփտուր միջնորդներ մը կ'տանուի եւ օրուան փոխանակաշէն համար։ Անոր տրիպլ հաշուոյն կ'տրուի պայմանաժամի կամ գանձելի օրուան փոխանակագրիով։

Ժամանակին գանձուելու համար՝ ստանդ դրուած արժեթուղթերուն կարգնները պայմանաժամէն 20 օր առաջ կը կարուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան իրը ուսանդ արժեթուղթեր կ'ընդունի նաեւ իր սարատանների գործակալութեանց մէջ՝ Լոնտոն եւ Բարիզ, իր գլխաւոր մասնաճիւղերուն մէջ՝ Աղեքսանդրիա, Գոհիրէ, Իզմիր, Պէյրութ, Եւրոպա, Հասմ, Վիէննա, Նաեւ իր գլխաւոր թղթակիցներուն մօտ՝ Աթէնք, Պերլին, Պրիւքսէլ, Հասմ, Վիէննա, Լեւոն։ Ծանօթներու տրդիներ ուսանդասուներ արամադրութեան տակ դրուած է, կամ իր հաշուոյն անցուած, Կ. Պոլսոյ մէջ։ Այն լատարարները, որոնց արժեթուղթերը է պահ դրուած են այդ գործակալութեանց մասնաճիւղերուն եւ թղթակիցներուն մօտ, կրնան իրենց նոր դրամագրքերուն վրայ, գանուած տեղերէն առնել կամ իրենց հաշիւին գրել տալ։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը կատարէ սա կարգանական հրամաններ մեր եւ օտար հրապարակներու վրայ. գնում եւ վաճառում կը կատարէ կանխիկ կամ պայմանաժամով։ Հարկաբերեան արամադրութեան տակ կը դնէ, օրուան գնով, կարգ մը արժեթուղթեր, ինչպէս Բուլգարիոյ եւ Թուրքիոյ, Եգիպտական Բրիչի Ֆոնտէի, Ճանապարհի Ազգ. Պանքային պարտատոմսերը, Օսմ. Ազգանվազրական Ընկերութեան, եւայլն։ Բաժնեթուղթերը։ Անմիջական կերպով լանձնելի են այս արժեթուղթերը։

Օսմ. Կայս. Պանքան կը տառնէնէ արժեթուղթերու վրայ ամէն գործառնութիւններ, փոխանցում, կարգնելու եւ գրագում, եւլն., մասնաւոր ոսկեղէն մը համաձայն։ Օսմանեան եւ օտար արժեթուղթերու վրայ փոխառութիւնն կ'ընէ հաշուեցիցով եւ չոր չափաւոր պայմաններով։ Իրենց պայմանաժամէն առաջ կը դնէն կարգ մը օսմանեան եւ օտար արժեթուղթերու կարգնները։ Իր Սնանկութեան մէջ գտնուած արժեթուղթերուն գործարանները կը վճարէ, առանց միջնորդի։

Օսմ. Կայս. Պանքան բաժին մը հատատած է ելմտական Սակարանի արժեթուղթերուն վրայ տեղեկութիւններ տալու, անոնք Սակարանին մէջ ընդունուած ըլլան կամ ոչ։ Այս տեղեկութիւնները ձրի կը տրուին։

Օսմ. Կայս. Պանքան կ'երաշխաւորէ ընդդէմ հարիւրին հարիւր վճարելի առաջ եկած կրկնաւոր, վիճակահանութեան միջոցաւ, տիրոջն վճարման դիմաց։ Ապահովութեան տակը, որ փոխարկան է, կը հաղորդուի ուղղին։ 1—50

Ի ԼԱՆ

(Խազինեի Խասսաի Շահանէ)

Խազինեի Խասսաի Շահանէնէ մինչ պահաս օլունանդ քենէվիր վ պեհաղ տարը մեվզեր մինդաքատանա վազ օլընանդանան լիմանա թանլիգ օլուղլարն թէեմինեթ ազլեարին վէ խանսա մլեթկեր քէֆալէնմէք մեւզուանանդան Խազինեի ճեւլեւեի մինչարիլեարանա կելմեւերի։

Թիվ 25 հաշիրան 321 3—3

Ի ԼԱՆ

Շերքէթի Խարեի հիւսէյիրնէն 8544, 8545 նումերլու իքի հիսէ սէնիարին սահկի զայի եւլեւլաղ տիկերլերին իսթիսա եւլէմէլ օլաուղանան զայի օլան մեղքիր սենէալերին հիւքմի գալմասը ելան օր լանուր։ 1—6 Միւսիրիկեր

ԱՐՏԱՔԻՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 28 Յունիս

Օսմ. Թանսոլիսէ Միայց. Օ.Ո.	96	17
Ամէնէն բարձր գին »	96	20
Ամէնէն վար գին »	96	15
Բուսէլիի Երկաթուղի գոց Գր.	131	12
Ամէնէն բարձր գին »	131	25
Ամէնէն վար գին »	131	12

ԲԱՑՈՒՄ 29 Յունիս

Օսմ. Թանսոլիսէ Միայն Ռ.Կ.	96	19
Բուսէլիի Երկաթուղի Գր.	131	25
Շիրքեթի Խայրիէ	30	—
Օսմանիէ	—	—
Ռէմի	17	10
Օսմ. Պանքա	—	—
Ցուսական Պանքա	428	—
Տէրքօս	245	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.	4	—
Թրամուէյ բամենթուղի	7	67
» ժուխանա	2	75
» պարտաթուղթ	484	—
Քարաի Կ. Պոլսոյ	512	—
Թրանսվալ	79	—
Քրէտի Մոնսիէ Էմէրսիէն Ա	309	50
« » « Բ	269	—
Լավրիոմ	36	—
Անատոլիի երկթ. բաժնեթուղթ	14	20
» » պարտաթղթ.	526	—

ՓՈՆԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ. —	—
» » » չէք	» 109	25
Բարիզ » »	ֆր. 22	93¾
» » » չէք	» —	—
Պերլին անտոկոս չէք	մարք 18	69
Վիէննա չէք	ֆիորր. 21	94

ԴՐԱՄԱՆԵՐՈՒ ԸՆԴՈՒՆԱԾԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ. 87	16
Անգլիական ոսկի	» 109	32
Բոլ էմբերիալ	» 90	10
Քրիմիշ	» 51	08
Մէճիտիէ արծաթ	» 107	37
Մէճիտիէ	« —	—
Բուսպի թղթադրամ	Օ. Ո. 8	64

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 11 Յուլիս

Անգլիական Քոնսոլիտէ	90	25
Միացեալ Օսմ. պարտք բաց.	87	87
Միացեալ Օսմ. պարտք գոց.	88	—
Օսմանեան Պանքա	13	75
Ռուսական 1888–1889	86	50
Հելլենական 5 %	50	50
» Մենաբոլ	52	25
Գուլկարական 1892	101	50
Եգիպտական Իւնիֆիէ	105	25
Ճարտանական %	87	50
Թրանսվալ	3	12
Զէրմրբա	1	81
Փոխանակագիր	25	30

ԲԱՐԻԶ, 11 Յուլիս

Ֆրանս. Ռանթ 3 %	99	17
Միաց. Օս. պարտաթ. բաց. Ղ.	89	15
Միաց. Օս. պարտաթ. գոց. »	89	20
Օսմ. Կայս. Պանքա ֆր.	594	—
Օսմանիէ »	—	—
Բուսէլիի երկաթուղի »	132	50
Օսմ. մաքսատուն »	483	—
Օսմ. Ռէմի »	392	—
Բրիւսիթէ Թիւրք 4 % »	507	—
Գուէրի Լիոնէ գուբոնը կա. »	1090	—
տական Ռանթ »	105	12
Սպանիական արտաքին »	90	47
Աւստրիական »	100	60
Թրանսվալ »	81	25
Ռուսական 4 % 1901 »	86	65
Ջեք Լոնտոնի վրայ »	25	140
Դրամագրեր »	—	—

ՎԻԵՆՆԱ, 11 Յուլիս

Փոխան. Լոնտոնի վրայ ֆր.	240	50
Բուսէլիի երկաթուղի »	141	75
Օսմ. Ռէմի »	—	—

ՊԵՐԼԻՆ, 11 Յուլիս

Միացեալ պարտաթուղթ ֆր.	—	—
Բուսէլիի երկաթուղի »	135	—
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ »	104	70
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս. »	20	360

ՊՐԻՍԹԷԼ, 11 Յուլիս

Օսմ. միացեալ պարտք	88	75
Բուսէլիի երկաթուղի	132	50

1901–1905ի 4% ՈՍԿԵԴՐԱՄ ՕՍՄ. ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ

Ազդ բաշխումի

1էն 78 պարտատուղթի համար սոս բազդրոյները կը տանան մէկ պարտաթուղթ, 79էն 131՝ երկու պարտաթուղթ, 132էն 184՝ երեք պարտաթուղթ։ Իսկ 184էն ուելի պարտաթուղթ տարբերները հարիւրին 1,90ը կը տանան, 0.50ի եւ անկէ վար եղած կատարումներու համար մէկ պարտաթուղթի իրաւունք տալով։

Առաջնակարգ Ընկերութիւն

Հոնկրոշազ

Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՊՈՒՏԱԲԷՇԹ

ԿԵՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒՄԸ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔԻ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԳՈՒՄԱՐ 461,035,390 ՖՐԱՆՔ

Սոյն Ընկերութեան պայմանները՝ Թուրքիոյ մէջ գործողութիւն Ընկերութեանց պայմաններէն, ամէնէն նպաստաւորներն են։
Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ խիստ օգտակար պայմանագրով եւ անմրցելի դիներով.— ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ի դէպ յանու եւ կենաց՝ չոնաբաժնի մասնակցութեամբ եւ երաշխաւորեալ մասնակցութեամբ, ինչպէս նաեւ աղջկանց դրամագլուխի եւ մանչ աղայոց դրամագլխի կազմութեան, եւ ցմահ գանձելի տարեթոշակներու։
ԿԱՐԺԷԼՈՒՐԵՆ ԱԵԼՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵԼԷ ԱՌԱՋ ԱՆԴԱՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ՊԱՏՄԱՆՆԵՐՆ ԱԶԲԷ ԱՆԵՐԸՆԵԼ։ Սեւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է
ՕՍՄԱՆՅԱՆ ԿԱՅՍԵՐՈՒԱՅԻ ՊԱՆՔԱՆ

ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ՈՒ ԶԵՌՆՀԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ ԽԻՍՏ ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՏՄԱՆՆԵՐՈՎ
Մեր գործակալ Տ. Պ. ՏԱՎԻՏՕ եւ Ընկ. Գալաթիա խան, թիւ 5, Գալաթիա

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՊՐԴԻՉ Ն. ՊԱՊԱՆԱԳԱՆԻ
Գոլիս Գառնաքան խան

18 — 17—50

ՏԻՒԶԱՌԻ ԳԻՆԻՆ ՈՒ ՕՇԱՐԱԿԸ
ԼԱՔԹՕ-ՖՈՍՖԱԴ ՏԸ ՇՕՇՈՎ
VIN et SIROP de DUSART

Տիւզառի գինին ու օշարակին մէջ գտնուած լաքթօ-ֆոսֆատ տը չոշովանէն ազդեցիկ վիրանորոգիչն է։
Ոսկրաթիւ տղոց ոսկրաները կը չիսկէ ու կը դօրացնէ, ուժ կուտայ թոյլ և անչափն տղոց։
Ցաղի կիները այս գինին ու օշարակը խմելով չեն յոգներ ու չեն վախեր և առելի կորովի տղաք կը ծնին։
Լաքթօ-ֆոսֆատը ստամոքսները կարգը կը շատցուցնէ և տղաքը կը պաշտպանէ ընդդէմ անմոն հիւանդութեանց։ Իր ազդեցութեամբ, ակռաները շուտ կը բուրեն։ Բարիզ, Վիվիէն փողոց։ • A.

C^IE RUSSE
Navigation a Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՇԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան հրեւելեան հրեւելեան
ՅՈՒՆԻՍ
Դ., 28|11 Իզմիր, Պիրէան, Ալեքսանդրիա, միլիոնէն առաջ ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Բարսամա ու Սուրիոյ նաւահանգիստներու հետ։
Գ., 28|11 Իզմիր, Սիրոյ, Սամոս, Օրաու, Բարսամա, Տրապիզոն, Բիզէ, Պաթում. միլիոնէն առաջ ժամը 10ին։
Դ., 29|12 Սեվաստոպոլ ժամը 10ին։
Հ., 30|13 Օտեսա ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Արիմ-Կովկաս, Արիմ-Ազով, Օտեսա-Բէրան, Օտեսա-Նիքոլայեվ գիներու շրջանակներուն հետ։
Հ., 30|13 Պուրկազ, Վարնա, Օտեսա, Իրիկուան ժամը 4ին։
Ուր. 1|14 Տարանէլ, Միտիլի, Իզմիր, Քիոս, Թրիպոլի, Պերութ, Սաֆա, Բաս-Սարա, Ալեքսանդրիա. Իրիկուան ժամը 4ին։
Շբ., 2|15 Օտեսա. Իրիկուան ժամը 4ին։
46—50

ՔԻՆԱՐՏ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՇԻՆ
Որէ ամիսը հրեւ. անգամ կը բանին
Լիվերպուլի եւ Արեւելքից միջեւ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Իվէրնիա	13900	Միլտոնիա	559
Սարոնիա	13900	Քանարիէնիա	4840
Լուքանիա	12950	Վէնիա	3225
Քամպանիա	12950	Բաալպ	2943
Սուլթանիա	8445	Բիրմա	2936
Ալմաքրիա	8128	Սիրիա	2932
Թիւրքիա	8120	Սամարիա	2554
Սէրվիա	7392	Ալէքսո	218
Ֆլորիդ	7269	Հէրցոգի	1100

Դիմել առ — ՀՈՒԼի և ՍԻԿԸՐ
15—50 — Joly et Seagor
Մէլամանթիի խան, թիւ 6, 7, 8, Գալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 14

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ
Ժամանակացոյց կառախմբ. հրեւելեկ.
1905 մարտ 1 (Ն.Տ.) չորեքշ. օրէն սկսեալ
ԳՕՆԻԱ—ԷՐԷՆԼԻ—ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒՆԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ — 622
Ապր. և Ճմբ.

Կայարան		Առաւ.
Գոնիա	մկն.	11 —
Գաչին խան		11 31
Զուրմա		12 15
Արբզ Էօրէն		12 43
Մանասուն		1 12
Դարաման	ժմ.	1 43
	մկն.	1 58
Սիրօվա		2 24
Այրանճը-Տէրպէնտ		3 14
Ալտա		3 50
Էրէնլի	ժմ.	4 15
	մկն.	4 35
Պուլկուրլու	ժմ. Իրիկ.	4 50

ԴԱՐՁ — 621
Ապր. և Ճմբ.

Կայարան		Իրիկ.
Պուլկուրլու	մկն.	5 5
	ժմ.	5 23
Էրէնլի	մկն.	7 20
Ալտա		7 47
Այրանճը-Տէրպէնտ		8 31
Սիրօվա		9 13
Դարաման	ժմ.	9 37
	մկն.	9 52
Մանասուն		10 25
Արբզ Էօրէն		10 54
Զուրմա		11 30
Գաչին խան		12 6
Գոնիա	ժմ. Իրիկ.	12 35

Գործակալ Զարեհ Եուսուֆեան

ՍԻՆԿԷՐ
ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ լինելով ըլլալով, իրենց ամրութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակները ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ ակռած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքեղագրամ ստացած բոլոր ցուցահանդէսներէն։
Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։
Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուներու մէջ։

Բիրա — 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին։
2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա — 1. Սինկէր խան Թիւնէլի առաջ։
2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Գոլիս — 1. Սուլթան Համամ թիւ 2։
2. Սուլթան Պայազիտ, թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար — Զարէզ պօյը, թիւ 120։

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կէդր. վարչատեղին կը գտնուի Բիրա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ օղլուի տունը։ 16 — 20—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒԱՇ
Ընդարձակ Հալի Կ. Գալատայ եւ Օսէանայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Գամա	1497	Կոզա	1011	Մարիս	724	Բոգարիս	136
Ալէքթ	3607	Գոնկս	1906	Դրամնս	1695	Մարենկս	2273	Սարֆա	1113
Անեմոն	1541	Գորոս	895	Հիրս	775	Մարգէլլա	3709	Տիրոս	1735
Արիսաբա	2277	Տիրս	4311	Հիսարլիկ	1581	Մերքատս	3857	Սիլվիա	1193
Գրասանս	1822	Տոմինս	967	Հինաու	3730	Միլս	1057	Սրէրս	1203
Գորտինս	1264	Տուրս	1383	Հորացիս	3600	Մոնտէպէլլս	1735	Թասոս	1323
Գրանս	1076	Տրաբս	1713	Հուանիէր	595	Մուրիլլս	2419	Թ. Ուիլսոն	1546
Գրիմնս	841	Տիճամս	504	Իակս	2354	Ներս	1033	Թորս	3327
Գրիֆիոս	4481	Իպրս	2464	Իտանս	5540	Օնրս	4100	Թրիէտս	1470
Դէլրս	1271	Իլլիորատս	1530	Զրնս	1080	Սնէաքս	4036	Թորքիս	437
Դալիրաս	1337	Եշազա	184.	Հէլաս	1053	Օրլանա	1535	Ուրպինս	2429
Դամէս	1244	Ֆիտս	954	Թալբինս	2307	Բաուերմա	1637	Վասարս	1914
Դոզս	1094	Ֆինլանա	1828	Քամնս	1760	Բալս	510	Վոլս	1289
Զիբրակս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1038	Բրալնս	1229	Վրլիուրն.	2396
Միսէրս	1831	Ֆրանչիսքս	4583	Լէբանան	2272	Բինեալա	1663	Եէտս	1350
Բլիս	3697	Գաբրիէլս	3080	Լիվորնս	1643	Բոլս	1613	Զէրս	1300
Գալորաս	4335	Գիկանս	1348	Լոբէլս	3191	Սմէս	1789		

Ընդհանուր վճարքով Հալէն հոս հասած են։
Ալեքս չոգենաւը, նաւապետ Հիլ։
Վալկա չոգենաւը, նաւապետ Հորնէլլ։
Ընդհանուր վճարքով Հալէն հոս կը սպասուի։
Ալեքս չոգենաւը, նաւապետ Բէյնրա, մայիս 26ին։
Դիմել առ Գործակալ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՆՐԻՔՍՕՆ
Թիւ 22—24, Քիւլիւք Միլլէթ խան, Գալաթիա 10 — 30—50

ՇԱՍԲԱՆԵԻ ԳԻՆԻ
ՊՈՒՇԷԼ ՈՐԴԻՐ ԵՒ ԸՆԿ.
ՀԱՅԹԱՅԹ
Իտալիոյ, Սպանիոյ եւ Բորթուկալի արքունիքներուն
1821ին հիմնուած տուն՝
Մարկոլ-Սիւր էյի (Մարն) մէջ
Սոյն Շամբանեի գինին պատրաստուած է Շամբանի գաւառին մէջ եւ զանոնք եղող կաւս ալէգմէկին առաջ բերած խաղողներէն։ Այդ յիգմէկին տարբերութիւնները ընթերցողներուն իրենց տեսակին մէջ։ Ամբողջ Թուրքիոյ համար գործակալ կարգուած է Իթալօ Կ. Բարթա, Գալաթիա, Թիւնճարէթ խան, թիւ 38 կրկին։ 28—50

ԱԶԳՈՒՄ ՄԱՐՈՂԱՆԱՆ ՄԸ
Մաքրողականի մը եթէ տէրք ունիք և կը փափաքիք առանց նեղուելու խմել անմիջական ազդեցութեամբ, Բողէր նոնօսի նման զգուեցուցիչ ջուրերուն գիրքերը, որոց մեծագոյն մասը կեղծ են, ու փորձացէք գնել։
VILLACABRAS
աշխարհահռչակ մաքրողականն, որ բնական տարբերներէն Բասքէօնան գրուքեամբ պատրաստած յատակ ջուր մըն է և առ դիւրու կը խմուի։ Ազդեցութիւն անմիջական։ ՎԻԼԼԱԳԱՐԱՆ ուրիշ բնողական ջուրերու նման ոչ խիթ և ոչ անհանգստութիւն կը պատճառէ։ Առուն անօթի, ջուրի գաւաթ մը ՎԻԼԼԱԳԱՐԱՆ՝ տասը վայրկեան ընդմիջումով երկու անգամն կէս առ կէսխմել, բաւական է կատարելապէս մաքրուելու։ Գեղութիւն, գլխապտոյտ և սամսոյի խանգարում ունեցողներ, հանուանդ նատրղական կեանք վարող անձինք, եթէ ամէն առաւ թէյի կամ գինիի գաւաթ մը Վիլլագարան խմեն, կ'ազատին ընդմիջեալ և անոր հետևանք հիւանդութիւններէն։ 26—50
Կը ծախսի ամէն դեղագործներու և դեղավաճառներու մէջ։ 3

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ 1892 Օգոստ. 2/14 եւ 1310 Սեպտեմբեր 20 թուականներով

Դիմել Ընկերութեան կեդր. գրասենեակը, Գալաթիա, Քարաքէօ, Եանի խան եւ կամ հետեւեալ հասցէներուն.—
Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Եէնի Ճամիի հրապարակ.
Գալիս Մ. Մ. Ի. Սատաք եւ Ռամիզի,
Շեյխ իւլ Իսլամ խան, Պանճէ գրաբս թիւ 10
Մաքրիդիւղ, Մ. Ա. Անէլլիսէօ, կայարանի հրապարակ.
Գատըգիւղ, Բեամիլ լգ.,
Լուկայի հրապարակ.
Գատըգիւղ, Մ. Ա. Անդրեա, Մօտա ճառատէսի.
Պէօյիւքտէրէ, Մ. Ա. Տէմիրլի.
Գալաթիա, Մ. Ա. Բիրժոնց,
Թիւ 12. Թիւնէլ խան.
Գալաթիա, Մ. Էդիէն Քրէմէզի,
Թէվֆիքիէ խան.
Բէրա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց.
Շիշլի, Մ. Է. Ռասէ,
Պէօյիւքտերէ ճառատէսի, Թիւ 187.
Մեծ Կղզի, Բէսալ լգ.
Բ. Սօսմարիա, Բէնիք.
Գալիս Ս. Միլիէր պէյ, Թէրգեզ խան, Թիւ 8 եւ 9, առաջին յարկ։
Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։ 17 — 47—50

ՇՈՓԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՓԵԱՆ ԵՒ ՀԱՑԿԱԿԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.
ՅՈՒՆԻՍԻ ՇՈՓԵՆԵՐԻՆ
Յուլիս 17ին Իմիրբէրի, Անգլ. եղերքին,
ՕԳՈՍՏՈՍԻ ՇՈՓԵՆԵՐԻՆ
Յուլիս 12ին Սիրոֆաթ, Սամսոն, Տրապիզոն եւ Նովորոսիսք։
» 18ին Իմիրբէրի, ուղ. Մարսիլիա.
Ա. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »
Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թոփհանէ քարափին վրայ։
15 — 35—50 — Թ. ԲԸՂՈՒԼ

ԱՆՔՈՔ
Հիմնեալ 1858ին
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒԱԾ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԵՐՈՒԹԵԱՆՑ
ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆԸ ԵՒ ԱՄԷՆԷՆ ՏԱՐԱԾԵԱԼԸ

Ծրագրաւորութեան գումար — Ֆր. 183,000,000
Վճարեալ գումարներ — Ֆր. 287,000,000

Թուրքիոյ եւ Յունաստանի համար ընդհանուր գործակալ
Ա. ՇԹԱՅՆՊՐՈՒԽ
21 — Գալաթիա, Ինճիր խան — 19—50

ՄՈՍ
ՇՈՓԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերբուլ, Ֆորսոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող օգոնեալ։

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Բոսանէզ	800	Թիպս	2500
Անգիս	3000	Նէրթիս	2400
Թէյլոր	3000	Օսա բիս	2250
Քեանորուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	20000
Օս անլի	370	Կասբրնի	1500
Մաքիոնիս	2500	Հիլէտ	1500

Դիմել առ Ծ. Վ. ՈՒԻԹՕԼ եւ ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ եւ ԸՆԿ.
20 — 8—50 — 13 Ճէյմս Սդրիդ Լիվերբուլ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախմբերու 1905 Ապրիլ 22 (Ն. Տ.) շաբաթ օրէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԷՍԿԻ–ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 44 Խառն Առաւ. Ժ.	Վ.	Կառ. Թ. 46 Խառն Իրկն. Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառ. Թ. 41 Խառն Առաւ. Ժ.	Վ.	Կառ. Թ. 43 Խառն Իրկն. Ժ.	Վ.
11	15	7	58	մկն. Քարաքէօյ Կամուր	ժմ.	3	52	12	15
11	35	8	18	ժմ. մկն. Հայտար Փաշա	մկն. ժմ.	3	32	11	55
12	—	8	30	մկն. ժմ. Բէշիքթաշ	մկն.	3	22	11	21
1	5	9	28	» Թուզլա	»	2	13	10	12
1	19	9	52	» Կէյպզէ	»	2	—	9	52
1	41	10	17	» Տիլ Իսքէլէսի	»	1	40	9	30
2	3	10	42	» Թավշանճիլ	»	1	18	9	9
2	27	11	4	» Հէրէքէ	»	12	48	8	35
2	39	11	15	» Եսքրմա	»	12	34	8	24
3	—	11	36	» Թիւրիւն Զիֆթլիք	»	12	23	8	12
3	21	11	56	» Տէրինճէ	»	11	56	7	43
3	35	12	9	ժմ. մկն. Իզմիտ	մկն. ժմ.	11	44	7	30
3	47	12	23	մկն. Պէյիւք-Տէրպէնտ	»	11	33	7	19
4	2	12	37	» Սապանճա	»	11	15	7	3
4	21	—	—	» Հասիրլի	»	—	—	6	38
5	1			» Կէյիզ	»			6	2
5	34			» Հաճիլար	»			5	32
6	1			» Ադ-Հիսար	»			5	14
6	48			» Մէքէնէ	»			4	18
7	14			» Լէֆքէ	»			3	52
7	49			» Վէզիր-Խան	»			3	23
8	19			ժմ. մկն. Պիլէճիք	մկն. ժմ.			2	49
8	57			» Գարաքէյ	»			2	11
9	0			» Պոզիւք	»			1	30
9	55			» Ին Էօնիւ	»			1	20
1	5			» Զուքուր Հիսար	»			12	30
1	49			ժմ. մկն. Էսկի Շէհիր	ժմ. մկն.			11	54
2	42							11	17
1	9							10	44
1	44							10	5
Էսկի.						Ամս.		Ամս.	

ԷՍԿԻ–ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԵԱՑԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 222 Խառն Առաւ. Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառ. Թ. 221 Խառն Իրկն. Ժ.	Վ.
10	25	մկն. Էսկի-Շէհիր	ժմ.	1	25
11	7	» Կեօշքէ Քիւրք	»	12	45
12	5	» Սարիսնէր Բունար	»	12	3
12	59	» Ալաճատ	»	11	7
1	41	» Զէքիրլեր	»	10	23
2	41	» Տէօյէր	»	9	35
3	10	» Իսհաքլի	»	8	50
3	34	» Համամ	»	8	23
3	44	» Կապլիկէլ Համամ	»	8	14
4	31	» Աքիրան Դարա Հիսար	»	7	43
5	11	» Պէօյիւք Զօղանլար	»	6	50
6	6	» Ջայ	»	6	3
6	51	» Իսհաղլու	»	5	10
7	15	» Եսսրիան	»	4	45
7	46	» Աղ Չէհիր	»	4	23
8	13	» Ադաբի քէօյ	»	3	43
9	—	» Զաֆուչէք քէօյ	»	3	5
9	38	» Իսկէն	»	2	33
10	25	» Գարաքն-Խանը	»	1	39
11	20	» Մէքայ-Ինի	»	12	57
11	52	» Մէյան	»	12	17
12	52	» Բունար-Գաչը	»	11	12
1	30	ժմ. Գոնիա	մկն.	10	30
Իրկն.				Ամս.	

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԷՀԻՐԻՆ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 122 Խառն Առաւ. Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառ. Թ. 121 Խառն Իրկն. Ժ.	Վ.
12	—	մկն. Էսկի Շէհիր	ժմ.	10	—
12	44	» Ադ Գունար	»	9	18
1	24	» Ալբիւ Քէյ	»	8	46
2	4	» Գէյլիք Ափուր	»	7	58
3	9	» Սարիքէյ	»	7	1
3	58	» Գիշէր	»	6	4
4	35	» Սարիլէր	»	5	27
5	9	» Գէյլիք Քէօփրիւ	»	5	—
6	3	» Բոյաճիկ	»	4	16
7	21	» Մալի Քէյ	»	3	49
8	15	» Սէնէման Քէյ	»	1	47
9	—	ժմ. Էնկիւրիւ	մկն.	1	—
Իրկն.				Ամս.	

1—50

ԱԼԱԵՈՒՆԴԷՆ ԳԼՕՔԱՀԵՄ

ԵՐԹ Կառ. Խառն Առաւ. Ժ.	Վ.	Կառ. Թ. 322 Խառն Իրկն. Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառ. Թ. 321 Խառն Առաւ. Ժ.	Վ.	Կառ. Թ. 323 Խառն Իրկն. Ժ.	Վ.
1	5	11	15	մկն. Սլահունա	ժմ.	12	30	10	35
1	25	11	35	ժմ. Բէօթահիսա	մկն.	12	10	10	16

ՀԱՄԻՏԻԼ—ԱՏԱ-ԲԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառ. Խառն Առաւ. Ժ.	Վ.	Կառ. Թ. 426 Խառն Իրկն. Ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառ. Թ. 425 Խառն Իրկն. Ժ.	Վ.	Կառ. Թ. Խառն Առաւ. Ժ.	Վ.
6	16			մկն. Ատա-Բազար	ժմ.	4	54		
6	34			ժմ. Համիտիէ	մկն.	4	36		